

مرحله نخست شانزدهمین جشنواره بین المللی فیلم مقاومت برگزار شد

اهدای نشان ویژه به وزیر بهداشت و نشان رسول به مجید انتظامی

هنر مقاومت صاحب اثر باشند. امسال، مجید انتظامی، آهنگساز آثاری چون «عقاب‌ها»، «کانی‌مانگا»، «از کرخه تا راین»، «دولت»، «بوی پیرهان یوسف»، «حمله با اج ۳» و... این نشان را دریافت کرد.

این آهنگساز پس از دریافت تندیس و جایزه خود گفت: «سعی می‌کنم آنچه را که احساس می‌کنم در موسیقی‌ام باشد. ساخت موسیقی کار آسانی نیست. هر مسئولی، دیدگاهی دارد. ممکن است مسئولی از کار من خوشش بیاید یا نبیاید. برخورد با هنرمندان این روزها خیلی درست نیست و من هشت سال است که به‌دلیل برخوردی که با من شد، موسیقی را رها کرده‌ام.» لوریس چکناوریان که در پیامی ویدیویی برگزیده اولین نشان رسول را اعلام کرد، با تبریک به

مجید انتظامی گفت: «برای دریافت نشان رسول از صمیم قلب به شما تبریک می‌گویم. در طول سال‌ها خدمت بزرگی به موسیقی دفاع مقدس کردی و موسیقی‌های زیبایی نوشتی. هنرمند فوق‌العاده خوبی هستی و من به تو افتخار می‌کنم و امروز افسوس که همراهت نیستم. اما قلباً با تو هستم.» در بخش دیگر این مراسم هم جایزه ویژه و نشان شانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت، به دکتر سعید نمکی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اهدا شد. نمکی پس از دریافت این نشان اعلام کرد که «این تندیس را به رسم یادگار در دفتر وزیری می‌گذارم تا نسل‌های بعدی بدانند که مردم سرزمین خدمتگزاران خود را فراموش نمی‌کنند و قدردان زحمات آنها هستند.»

وزیر بهداشت و درمان همچنین در بخشی از صحبت‌های کوتاهش در این مراسم از شهدای مدافعان حرم و سلامت یاد کرد و با قدردانی از زحمات همکارانش در نظام سلامت و همیاری اهالی رسانه در اطلاع‌رسانی یادآور شد: «امروز همکارانم به‌عنوان خدمتگزاران کوچک اما صدیق مردم این سرزمین حماسه تازه‌ای خلق کردند و یادآور روزهای سخت دفاع مقدس شدند. من هرگز در این سرزمین با این صفا و صمیمیت احساس تنهایی نکردم. از روز نخست به‌عنوان یک سرباز کوچک همواره همه را در کنار خود حس کردم.» در این بخش از مراسم همچنین از خانواده شهید دکتر غلامحسین نادری، شهید دکتر حبیب‌الله پیروی و شهید دکتر منوچهر آقایی شهرستانی از شهدای مدافع سلامت تجلیل شد.

ایوب آقاخانی در مراسم رونمایی از کتاب «تریلوژی‌های جنگ»:

دغدغه جنگ و مهاجرت هیچگاه رهایم نکرد

صبح دیروز از مجموعه کتاب «تریلوژی‌های جنگ» به قلم ایوب آقاخانی که اختصاص به نمایشنامه‌هایی درباره دفاع مقدس و فرماندهان شهید این دوران دارد، رونمایی شد. در این مراسم مدیران و هنرمندانی چون قادر آشنا مدیرکل هنرهای نمایشی، مهدی شفیعی مدیرکل اسبق هنرهای نمایشی و مدیر مسئول روزنامه ایران، ارمنغان بهداروند پژوهشگر تئاتر، حمیدرضا افتخاری مدیرکل هنرهای نمایشی رادیو و عبدالحمید قره‌دagi مدیرعامل انتشارات سوره مهر حضور داشتند. این کتاب شامل سه نمایشنامه درباره محمد جهان آرا، مصطفی چمران و احمد کشوری با عنوان‌های «هفت عصر هفتم پاییز»، «تکه‌های سنگین سرب» و «اکبوس شب نیمه پاییز» است که هر سه از فرماندهان شهید دوران دفاع مقدس هستند. همچنین سه نمایشنامه دیگر با عناوین «فصل خون»، «آسمان و زمین» و «روند خون» نیز در این مجموعه به چشم می‌خورد که درباره وقایع نگاری هشت سال دفاع مقدس هستند.

■ **داستان‌هایی به‌یادماندنی**

در ابتدای مراسم قادر آشنا ضمن خرسندی از انتشار این کتاب عنوان کرد: هشت سال دفاع مقدس بدون تردید برگ زرینی از صفحات این کشور است که باید آن را پاس بداریم. از همین رو معتقدم هر کس که می‌تواند در این زمینه بنویسد نباید کوتاهی کند. باید درباره افرادی که رفتند تا ایرانی امن بسازند، بنویسیم تا

یاد و خاطره وفداکاری‌هایشان فراموش نشود. از این رو کار آقاخانی در این زمینه جای تجلیل و تقدیر دارد. او ادامه داد: معتقدم زبان هنر مؤثرترین ابزار برای ترویج هنر و فرهنگ است پس باید در این زمینه تلاش کنیم. نمایش «تکه‌های سنگین سرب» که درباره شهید چمران نوشته‌بود همچنان در ذهن من باقی مانده است که همین مساله نشان‌دهنده تأثیرگذاری آثار آقاخانی است.

■ **نیاز به نگارش متون مختلف**

در ادامه مهدی شفیعی مدیرمسئول روزنامه ایران در سخنانی گفت: کتاب «تریلوژی‌های جنگ» که راجع به رویدادها وقایع جنگ است و به همت سوره مهر چاپ شده از منظر هنرمند خوش قلمی به‌نام ایوب آقاخانی نوشته شده است. نگاه و رسالتی که او برای نگارش آثارش در نظر گرفته در جهت ثبت رشادتها و ماندگار کردن فرماندهان جنگ بوده تا نام و یادشان در تاریخ بماند. او افزود: مخاطبان نگاه شاعرانه را در تمامی آثار اومی ببیند. از همین رو نگاهی که آقاخانی به دفاع مقدس دارد نسبت به دیگر آثار متفاوت است. آقاخانی زمان نوشتن این نمایشنامه‌ها با نگاهی به اجرا آنها را به نگارش در می‌آورده است و در پروسه تولید آنها چه به‌عنوان کارگردان چه بازیگر و چه مشاور در کنار پروژه بوده از این رو بعد از اجرا، نمایشنامه‌ها شکل و شمایل کامل‌تری پیدا کرده‌اند. شفیعی افزود: نکته دیگر نیز که باعث جذابیت این نمایش‌ها شده این است که افرادی که آنها را اجرا کردند همه از هنرمندان حرفه‌ای تئاتر بودند. همچنین معتقدم اصلاً نیاز به نگارش آثار سفارشی و ستایشی در حوزه مقاومت و دفاع مقدس نیست اما این آثار باید به شکل حرفه‌ای تولید و عرضه شوند. توجه به همین مساله و داشتن نگاه انسانی به وقایع و رویدادهای جنگ باعث شده استقبال مخاطبان از این آثار قابل توجه باشد. معتقدم چقدر خوب است به سراغ افراد کمتر شناخته شده یا وقایع و رویدادهایی که کمتر مورد توجه مردم بوده است، برویم. ما نیازمند نگارش متون مختلف در این زمینه هستیم چون در طول زمان وقایع و افرادی ماندگار شده‌اند که درباره‌شان نوشته شده است.

■ **وقای به عهد آقاخانی**

ارمنغان بهداروند نیز در سخنانی بیان کرد: از جنگ نوشتن سی سال بعد از جنگ عهدی است که ایوب آقاخانی برای خودش ایجاد کرده تا آدم‌هایی بنویسد که نباید در غبار زمان گم شوند. او افزود: جنگی که در کتاب‌های او شاهدش هستیم نه جنگ نظامی بلکه جنگی است که در آن آدم‌هایی را برای ما به تصویر می‌کشد که از مملکت‌شان دفاع کردند و او حالا آنها را برای ما بازتزیریف کرده است. در آثار آقاخانی آدم‌ها از هاله قدسی‌شان فراتر رفته و به شکل انسانی و باورپذیر به نمایش گذاشته می‌شوند. این بدون روتوش بودن در نمایشنامه و ورود به زوایایی که کمتر از ابرقهرمانانمان مشاهده کردیم وجه متفاوت آثار ایوب آقاخانی در روزگاری است که از حقیقت نوشتن تاوان دارد پس باید به ایوب تبریک گفت.

مسئولان فرهنگی و دولتی به تماشای «علمدار» نشستند

فرهنگ و هنرمیراث دار نهضت عاشورا

با ارکستر سمفونیک آذربایجان و ارکستر سمفونیک تهران اجرا شد و بعد از گذشت ۵ سال تصمیم بر آن گردید این کار همراه با نمایش روی صحنه برود و به روی متنی که آقای کوهستانی نوشته بودند و یک‌سری از آلمان‌هایی که در آن پوتم سمفونی وجود داشت موسیقی آن را نوشتم که با کارگردانی آقای پارسایی اجرا شد و کلیه عواید مالی این اجراها از طریق مؤسسه خیریه خادمین علی ابن ابیطالب (ع) صرف مناطق محروم بویژه سیستان و بلوچستان خواهد شد.

او درباره اینکه آیا «علمدار» توانسته پیام عاشورا را به نسل امروز منتقل کند پاسخ داد: این سؤال را باید از مخاطب پرسید اما تمام دغدغه و امیدواری من این است که «علمدار» بتواند تأثیر خوبی روی مخاطب داشته باشد و در لحظه‌ای که این اثر را می‌بیند یا می‌شنود، بخصوص نسل جوان تعصبات مذهبی که در زندگی‌اش وجود داشته و آن را کنار گذاشته یا پرداختن به فلسفه درونی عاشورا بار دیگر به آن رجوع کند.

جوان با فلسفه عاشورا هنر است، در واقع با جمع‌آوری آلمان‌های فرهنگی جذاب و روز دنیا در یک موسیقی یا نمایش می‌توان اثری خلق کرد که تمامی نسل‌ها را در برگیرد و خارج از زمان و مکان و تاریخ تعریف شود. در این‌گونه آثار مخاطب در لحظه اثری می‌بیند یا می‌شنود که بی‌شک با زندگی او هم در ارتباط بوده و این آثار از دل هنرمندانی خلق شده است که هم عصر و دوره او بوده‌اند و به همین دلیل اثرگذاری بیشتری داشته است. این آهنگساز در خصوص شکل‌گیری این اثر بیان کرد: «علمدار» به هیچ عنوان یک کار سفارشی نبوده و برخاسته از دغدغه ذهنی خودم است. حدوداً ۱۴ ساله بودم که ایده ساخت پوتم سمفونی علمدار در ذهنم شکل گرفت و البته این ایده به سبب علاقه‌ای است که از کودکی به حضرت عباس (ع) داشته‌ام و سرانجام سال ۹۴ این پوتم سمفونی همراه

روایتگری پرویز پرستویی در تالار وحدت روی صحنه برود.

اما ششمین اجرای موسیقی نمایش علمدار با روایت پرویز پرستویی میزبان میهمانی همچون محمود واعظی رئیس دفتر ریاست جمهوری، سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، سید مجتبی حسینی معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدجواد حق‌شناس رئیس کمیسیون فرهنگی شورای شهر اسلامی شهر تهران، احمد مسجدجامعی عضو شورای اسلامی شهر تهران، حمید شاه‌آبادی معاون صدای رسانه ملی، علی مرادخانی مشاور هنری شهردار تهران، محمدحسین ایمانی خوشخو رئیس کمیسیون هنر و معماری شورای عالی انقلاب فرهنگی و... بود.

■ **هنر بل ارتباطی نسل جوان با نهضت عاشورا**
پورتال‌خادم آهنگساز این اثر در گفت‌وگو با «ایران» درباره وظیفه فرهنگ و هنر در حفظ و حراست از نهضت عاشورا گفت: به عقیده من بهترین گزینه برای درک و توجه بیشتر نسل

نقش مهم هنر در آشنایی جوانان با مفاهیم ارزشی

رئیس دفتر رئیس جمهوری با حضور در آخرین اجرای موسیقی نمایش علمدار در گفت‌وگو با «ایران» درباره نقش فرهنگ و هنر در حراست از فلسفه عاشورا گفت: هنر نقش مهمی در آشنایی جوانان با مفاهیم ارزشی دارد. **محمود واعظی** در ادامه افزود: هنرمی تواند به بالا بردن فهم ما خیلی کمک کند و همین برنامه علمدار که اجرا شد، انصافاً یک برنامه بسیار پرمحتوایی بود به گونه‌ای که هم خوب روایتگری شد و هم شجاعت و مأموریت و شخصیت حضرت ابوالفضل (ع) را به خوبی نمایش گذاشت. دیگر اینکه این اجرا ابعاد مختلفی داشت و به نظر من برگزاری این‌گونه برنامه‌ها باید افزایش پیدا کند به دلیل اینکه جوانان ما هرکدام به روش خاصی با دین، فرهنگ و تمدن‌مان آشنا می‌شوند و هنر می‌تواند این نقش را به نحو احسن اجرا کند.

هنر زبان ماندگاری است

رئیس کمیسیون فرهنگی شورای شهر اسلامی شهر تهران نیز در حاشیه اجرای موسیقی نمایش «علمدار» در گفت‌وگو با «ایران» بیان کرد: هنر زبان ماندگاری است و شاید آنجا که از حضرت زینب (س) می‌پرسند چه چیزی دیدی؟ و در پاسخ می‌گویند هیچ چیزی ندیدم جز زیبایی، به نوعی هنر این فرصت را فراهم می‌کند که این زیبایی‌ها را ماندگار و جاودانه کند.

محمدجواد حق‌شناس افزود: اینجا موسیقی، نمایش، نقاشی و تئاتر این توانایی را دارند و این فرصت را ایجاد می‌کنند که یک اتفاق و رویداد بسیار عظیم بتواند پس از ۱۴۰۰ سال در ذهن‌ها به خوبی بنشیند و اثر خود را بگذارد و به نوعی این رابطه را انسانی که امروز به عنوان یک تماشاجی نشسته و مراسم را مشاهده می‌کند، می‌تواند به ۱۴۰۰ سال پیش ببرد و کسی که به عنوان عنصر حاضر قرار گرفته است را به درون آن رزمگاه منتقل کند. به عقیده من موسیقی نمایش «علمدار» اثری بسیار ارزشمند بود و از تمام دست‌اندرکاران این پروژه تشکر می‌کنم.

در بخش پایانی این مراسم که با پخش کلیبی از پنج دهه فعالیت جمشید هاشم‌پور تقدیر شد این بازیگر در بخشی از صحبت‌هایش درباره شهدای دفاع مقدس گفت: «ما با این قهرمانان باید طوری برخورد کنیم که ببینند رانغب به دیدنشان باشد. باید عنوان کنیم که جنگ مخرب است ما این درد را ۸ سال کشیده‌ایم و صدمه دیده‌ایم از طرفی چیزهای تازه‌ای هم به دست آوردیم.»

چند نکته در لزوم تحقق یک آرزو

بدون تردید زندگی حرفه‌ای یک هنرمند هرگز نمی‌تواند چیزی جدا از تاریخ زیستنی او و کشورش باشد و ایوب آقاخانی هم در «تریلوژی‌های جنگ» این مساله را به نمود و نمادی واقعی تبدیل کرده

است. چنین ربط و رابطه‌ای، از نوع نگاه نویسنده‌اش نشأت می‌گیرد و رسالتی که او برای خود در طول زندگی هنری‌اش قائل است و در همین مسیر است که نگاه او با باورها و البته استعدادهای خلاقاتنه‌اش در هم تنیده می‌شود و چیزی از خود به یادگار می‌گذارد که می‌توان گفت هر آن چیزی است که از نویسنده در تاریخ ثبت می‌شود و از چنین منظر و زاویه‌ای است که تلاش آقاخانی در حوزه دفاع مقدس و ثبت و ضبط این نمایشنامه‌ها و اجرای آن در قد و قامت نمایش‌هایی حرفه‌ای را ستودنی و البته قابل تأمل می‌کند. نکته‌ای که باید در کنار چنین مقدمه‌ای به آن اشاره کرد مساله نوشتن برای اجراست. تمامی این سه‌گانه، تمرین، پرداخت و اجرا شده‌اند و نکته قابل توجه اینجااست که بعد از این اجراها، در جهت تعمیق، پرداخت و تجربه چیزهایی به آنها در شکل مکتوب، اضافه یا کم شده تا در نهایت خروجی، متنی پخته‌تر در قالب نمایشنامه باشد. نمایشنامه‌هایی که خود آقاخانی یا در آنها بازی یا کارگردانی کرده و یا کارگردانی را مشاوره داده تا از نزدیک محیط به متنی که نوشته است باشد. از طرف دیگر، این نمایشنامه‌ها چیزی علیده از آنچه در بستر حرفه‌ای تئاتر در کشور تولید می‌شوند نیستند و در همین رهگذر، نویسنده و کارگردان این آثار تلاش داشته به اصل مهم دیده شدن این متون مکتوب برسد. مخاطب نیز، با این وسواس و دقتی که از آقاخانی و جهان‌بینی او می‌شناسد پای نمایش‌ها نشسته و می‌داند که برای این نویسنده و کارگردان، چه و چگونه ساختن مهم است و نه صرفاً ساختن. ساختنی که تن به تنه تئاتر به عنوان یک موجود زنده می‌زند و می‌خواهد در همین قاب و قالب زندگی سه شهید بزرگوار یعنی شهید مصطفی چمران، شهید احمد کشوری و شهید جهان آرا (که دیروز هم روز او بود) را روایت کند. همین ضرورت باعث می‌شود که او به لحاظ شرایط تولید، بهترین‌ها را برای تولید اثرش در نظر بگیرد و احترامش به مخاطب او را مثل همیشه به مقید بودن به اصول استتیک یا زیبایی‌شناسی مقید نگه دارد و همه این عوامل، در نهایت اثر او به سطحی از کیفی‌سازی می‌رسد که مخاطب را هم با زیبایی‌شناسی تئاترش همراه می‌کند و هم با جنبه‌های ارزشمندی از مضامین دفاع مقدس و راهی که باید مجموعه تئاتر ما در آن قدم بردارد، حاصلش ارتقای آثار نمایشی در این حوزه است. این وسواس‌ها از چنین نویسنده و کارگردانی باعث می‌شود که دیدن چنین آثاری به یک اشتیاق و خواست همگانی تبدیل شود و همین مخاطب پیش از هر چیز به این اطمینان برسد که قرار است اثری نمایشی ببیند، فراتر از شعارها و مناسبت‌ها... آوردن این نکته شاید ضروری باشد که چنین نگاه و تولید چنین آثاری ما را امیدوار می‌کند که ما در حوزه پرتره‌نگاری هم روزه‌روز بیشتر سراغ افراد کمتر مشهور برویم. این حرکت بستری مناسب برای عمومی شدن آثاری در این حوزه را به همراه خواهد داشت و دعوت و اعتمادسازی طیف وسیع‌تری از مردم که می‌خواهند خود و خاطراتشان را از تاریخ معاصر کشورشان ببینند. به امید روزی که هنرمند مهمر و دیاری، از شهدا، قهرمانان و وقایع شهر و منطقه خودش بنویسد و تولید کند؛ این آرزوی دل بسیاری، از جمله من است.

■ **دغدغه جنگ و مهاجرت**

ایوب آقاخانی نیز در پایان این نشست در سخنانی عنوان کرد: در طول سال‌های فعالیتیم ۲ دغدغه جنگ و مهاجرت هیچگاه من را رها نکرده است. ما کارهای سطحی و پوشالی زیاد در این زمینه داشتیم. بنابراین چاپ این مجموعه در سوره مهر و به پیشنهاد مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری تلاشی برای دوری از خط‌کشی‌ها و ریل‌گذاری در تئاتر بوده که امیدوارم با چاپ این آثار به شکل یک مجموعه دسترسی آسان‌تری برای علاقه‌مندان فراهم شود. او تصریح کرد: در سه نمایشنامه‌ای که به‌صورت واقع‌نگاری نوشتم شعر را به‌عنوان یک عنصر نمایش در مقوله جنگ وارد کردم. در پرتره‌نگاری‌های نیز بسیار کوشیدم درباره چهره‌های متمایز از جنگ که نقش تاریخی داشتند، حرف بزنم اما مهم‌ترین مساله برای من این بود که در آثاری که به نگارش در می‌آورم پای این قهرمانان روی زمین باشد چون ما آنها را همیشه فرشته‌های بالدار و دست‌نیافتنی ترسیم می‌کنیم که پر بیراه هم نیست اما کوشیدم به‌وجهی از آنها بپردازم که مردم کمتر از آن مطلع هستند و این افراد را یکی از خود مردم به تصویر بکشم.